

APROBAT

În ședința Biroului permanent al
Camerei Deputaților

Parlamentul României
Camera Deputaților

B.P. Nr. 750 din 14.06.2010

din data de 14.06.2010
Delegația Parlamentului României la Adunarea parlamentară a Consiliului Europei

Nr. 750

INFORMARE

privind participarea la partea a doua a sesiunii ordinare a Adunării parlamentare a Consiliului Europei (Strasbourg, 26 - 30 aprilie 2010)

În perioada 26 - 30 aprilie a.c., s-a desfășurat, la Strasbourg, partea a doua a sesiunii ordinare a Adunării parlamentare a Consiliului Europei.

La sesiune au participat delegațiile parlamentare din cele 47 de state membre ale Consiliului Europei¹ și observatori din Canada, Israel și Mexic. Agenda sesiunii a conținut numeroase teme de interes pentru parlamentarii europeni.

Din partea Delegației române la APCE au participat domnul deputat **Cezar-Florin PREDA**, Președintele delegației, domnii senatori **Titus CORLĂȚEAN**, **György FRUNDA** și **Cristian DAVID**, precum și domnii deputați **Adrian NĂSTASE**, **Mihai TUDOSE** și **Iosif Veniamin BLAGA**.

Printre invitații speciali care au avut intervenții în plenul Adunării, amintim pe domnii **Viktor IANUKOVICI**, Președintele Ucrainei, și **Serghei LAVROV**, ministrul afacerilor externe din Federația Rusă. Din partea Comitetului de Miniștri a intervenit dna. **Micheline CALMY-REY**, ministrul afacerilor externe al Confederației Elvețiene, țară care asigură, în prezent, președinția CM.

Cu această ocazie, Adunarea a ratificat puterile noilor membri ai delegației parlamentare române.

În discursul său inaugural, președintele Adunării, **Mevlüt Çavuşoglu**, a făcut referiri la principalele evenimente internaționale care au avut loc în ultimele două luni. Astfel, domnia sa a evocat evenimentul tragic de la Smolensk în urma căruia și-au pierdut viața președintele polonez Lech Kaczyński și alte personalități proeminente ale vieții politice poloneze, a trecut în revistă problemele generate de paralizarea traficului aerian în urma erupției vulcanice din Islanda, importanța Conferinței de la Interlaken privind reforma Curții Europene a Drepturilor Omului și problema reacțiilor în fața pandemiilor.

Revenind la chestiunile aflate pe agenda sesiunii Adunării, dl. Çavuşoglu s-a referit la primul discurs pe care dl. Viktor Ianukovici l-a rostit în fața unei instituții internaționale, în noua sa calitate de președinte

¹ Albania, Andora, Armenia, Austria, Azerbaidjan, Belgia, Bosnia-Herțegovina, Bulgaria, Cipru, Republica Cehă, Croația, Danemarca, Elveția, Estonia, Finlanda, Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei, Franța, Georgia, Germania, Grecia, Ungaria, Islanda, Irlanda, Italia, Letonia, Liechtenstein, Lituania, Luxemburg, Malta, Republica Moldova, Monaco, Muntenegru, Olanda, Norvegia, Polonia, Portugalia, România, Federația Rusă, San Marino, Serbia, Republica Slovacă, Slovenia, Spania, Suedia, Turcia, Regatul Unit al Marii Britanii și Ucraina.

al Ucrainei, despre prezența în hemiciclul de la Strasbourg a d-lui Serghei Lavrov, ministrul rus al afacerilor externe, în contextul necesității unei abordări deschise din partea ambelor părți, fără prejudecăți și duble standarde. În același timp, domnia sa a deplâns situația din Belarus, singurul stat european cu care Adunarea nu are relații oficiale, în condițiile în care autoritățile de la Minsk înțeleg să aplice în continuare pedeapsa capitală. Lipsa progreselor din Belarus este dezamăgitoare, cu atât mai mult cu cât vreme de 15 ani au fost ignorate toate demersurile Adunării în vederea inițierii unor reforme democratice.

Prima parte a sesiunii acestui an a contribuit la rezolvarea unor probleme constituționale delicate în Bosnia-Herțegovina și Republica Moldova, încurajarea opoziției din Albania de a reveni în Parlament, ameliorarea situației drepturilor omului în Caucazul de Nord și a contribuit la reglementarea conflictului dintre Rusia și Georgia.

Dl. Çavuşoğlu a menționat, de asemenea, noua strategie a Consiliului Europei, menită să încurajeze o mai strânsă apropiere de statele nemembre ale CE. În acest sens, în următoarea perioadă, Marocul și Kazahstanul vor depune o cerere oficială pentru a dobândi statutul de *parteneri pentru democrație*.

La inițiativa Biroului Adunării, au existat două propuneri de dezbateri în procedură de urgență, privind:

- ***Necesitatea urgentă a unei reforme constituționale în Bosnia și Herțegovina, în lumina deciziei Curții Europene a Drepturilor omului în cazul Sejdić și Finci v. Bosnia și Herțegovina.***
- ***Situația din Belarus: evoluții recente.***

Membrii Adunării au decis includerea celor două propuneri pe agenda sesiunii.

Redăm, în continuare, în ordinea desfășurării, principalele momente ale sesiunii.

Raportul de activitate al Biroului și al Comisiei Permanente, prezentat de domnul Jean-Claude MIGNON (Franța, PPE/CD).

Domnia-sa a atras atenția asupra nevoii unei mai mari vizibilități și accesibilități a activității Consiliului Europei, a menționat importanța Conferinței de la Interlaken pentru viitorul Curții Europene a Drepturilor Omului, în contextul ratificării și de către Federația Rusă a Protocolului nr. 14 la Convenție. Ca dovadă tangibilă a expertizei Consiliului Europei, poate fi amintită vizita Comitetului Președinților în Albania, care a reușit să convingă reprezentanții opoziției să se reîntoarcă în Parlament.

Domnul **Luca VOLONTÈ, (Italia, PPE/CD)** a menționat faptul că este nevoie de reguli mai transparente în privința procedurii de alegere a Secretarului general, subliniind, în același timp, nevoia aderării depline a Uniunii Europene la Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Domnul **Arcadio DÍAZ TEJERA (Spania, SOC)** a subliniat faptul că un plus de prestigiu și de respect pentru Consiliul Europei nu poate fi obținut decât printr-o cunoaștere mai bună a activității organizației în rândul cetățenilor. Totodată, domnia sa și-a exprimat îngrijorarea cu privire la interdicția impusă membrilor delegației spaniole de către Președintele Cortes-ului, de a mai lua parte la lucrările subcomisiilor Adunării.

Domnul **David WILSHIRE (Marea Britanie, EDG)** a remarcat, printre altele, incapacitatea Adunării de a relansa dialogul între delegațiile rusă și georgiană, ineficacitatea Comisiei ad-hoc privind implementarea rezoluțiilor APCE în Nagorno-Karabakh, precum și exemplul pozitiv al reprezentării comunității turce din Cipru în cadrul Adunării.

Domnul **Bernard MARQUET (Monaco, ALDE)** a vorbit despre necesitatea promovării, atât în cadrul Consiliului Europei, cât și a parlamentelor naționale a proiectului de Convenție privind contrafacerea produselor medicale.

Domnul **Tiny KOX (Olanda, Grupul Stângii Unite Europene)** a evocat cooperarea excelentă care există între Comitetul de Miniștri și Comisia Prezidențială a APCE. Domnia sa a precizat totodată că este nevoie de implicarea Adunării în medierea unor conflicte apărute în funcționarea unor parlamente naționale, vizitele Președintelui APCE în Albania și Republica Moldova reprezentând exemple elocvente în acest sens.

Domnul **Konstantin KOSACEV (Federația Rusă, EDG)** a declarat că ratificarea Protocolului nr. 14 la Convenție de către Federația Rusă este departe de a reprezenta finalul unui proces, ea marcând premisa unei cooperări reînnoite. Ratificarea acestui Protocol poate constitui impulsul pentru continuarea reformelor interne din Federația Rusă, menite să responsabilizeze mai mult structurile judiciare și Executivul, în momentul în care o hotărâre a Curții Europene a Drepturilor Omului nu a fost aplicată.

Doamna **Anne BRASSEUR (Luxemburg, ALDE)** a atras atenția asupra deciziei unora dintre parlamentele naționale de a nu mai permite, din rațiuni de ordin bugetar, membrilor supleanți de a lua parte la reuniunile comisiilor și subcomisiilor Adunării.

Comunicarea dnei Micheline CALMY-REY, Președinta Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei, Șefa Departamentului Federal de Afaceri Externe al Confederației Elvețiene.

Reprezentanta Președinției-în-Exercițiu a CE a vorbit despre îmbunătățirea semnificativă a dialogului dintre Adunare și Comitetul de Miniștri, lucru concretizat în adoptarea Declarației interpretative comune privind desfășurarea viitoarelor alegeri pentru funcția de Secretar general, precum și în convenirea unui format de întâlniri între Comisia Prezidențială și Biroul Comitetului de Miniștri.

Doamna Calmy-Rey a trecut în revistă principalele acțiuni pe care le-a vizat Confederația Elvețiană pe parcursul exercitării Președinției CE:

- ✓ continuarea procesului de reformă a Curții Europene a Drepturilor Omului (adoptarea Declarației de la Interlaken și a Planului de Acțiune, cu prilejul unei Conferinței desfășurate în zilele de 18 și 19 februarie 2010²);
- ✓ continuarea dialogului cu Belarusul s-a desfășurat în condiții dificile, în contextul în care autoritățile de la Minsk nu au fost de acord cu adoptarea unui moratoriu privind aplicarea pedepsei cu moartea (două noi execuții au avut loc în luna martie a.c.);
- ✓ consecințele războiului ruso-georgian din perspectiva respectării drepturilor omului a reprezentat una dintre temele predilecte de discuție în cadrul reuniunilor ministeriale, fiind evidențiată nevoia facilitării accesului reprezentanților comunității internaționale în Abhazia și Osetia de Sud, în vederea unei mai bune monitorizări a protecției drepturilor omului;
- ✓ Bosnia-Herțegovina nu a reușit să-și pună prevederile constituționale în acord cu dispozițiile Convenției Europene a Drepturilor Omului, fapt confirmat și de Hotărârea CEDO în speța *Sejdić și Finci împotriva Bosniei-Herțegovina*; ar fi fost de preferat ca amendarea Constituției să aibă loc înainte de organizarea alegerilor din toamnă;
- ✓ Procesul de reformă a Consiliului Europei trebuie să aibă în vedere 3 exigențe: relevanța politică, impactul și vizibilitatea;
- ✓ partenerii predilecți ai CE rămân în continuare Uniunea Europeană, ONU și OSCE. În relația cu UE, se va urmări mandatarea Comisiei Europene pentru negocierea aderării UE la Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

² Cu ocazia Conferinței de la Interlaken a avut loc și depunerea, de către Federația Rusă, a instrumentului de ratificare a Protocolului nr. 14 la Convenție, lucru care va permite intrarea în vigoare a Protocolului la 1 iunie 2010).

Lobby-ul într-o societate democratică, raport al Comisiei pentru afaceri economice și dezvoltare

Domnul **José MENDES BOTA (Portugalia, PPE/CD)**, raportor, a relevat faptul că proiectul de recomandare propune Comitetului de Miniștri adoptarea unui Cod de conduită, care să reglementeze activitatea de lobby în cele 47 de state membre ale Consiliului Europei.

Domnia a subliniat că lobby-ul este o activitate democratică, un instrument al societății civile, iar, ca în orice altă profesie, există buni profesioniști, cei care respectă regulile concurenței și o altă categorie care acționează pe căi oculte, practicând favoritismul și corupția. *Este incorect ca aceia care fac lobby pentru a influența politicienii să fie asociați imaginii negative a celor care oferă cadouri și bani pentru a-și atinge scopurile, a adăugat parlamentarul lusitan.*

Asocierea femeilor la prevenirea și soluționarea conflictelor înghețate în Europa, raport al Comisiei pentru egalitate de șanse între femei și bărbați

Doamna **Krista KIURU (Finlanda, SOC)**, raportor, a menționat că femeile au acces la resurse, putere și proces decizional în mod diferit față de bărbați, fiind expuse la violența bazată pe gen (cum ar fi violența sexuală) și excluse de la masa negocierilor și de la luarea unor decizii care le afectează în mod nemijlocit existența.

Femeile trebuie percepute nu doar ca victime, ci și în calitatea lor de cetățeni activi, pe care o pot exercita anterior, în timpul și ulterior încetării conflictului, în procesul de negociere și în cel de reconstrucție post-conflict. Problematica de gen trebuie văzută ca un instrument de gestionare a crizelor, precum și ca o resursă care a rămas nefolosită.

Domnia-sa a deplâns lipsa de reacție a statelor membre față de recomandarea și rezoluția APCE referitoare la rolul femeilor în prevenirea și soluționarea conflictelor și față de Rezoluțiile 1325 și 1820 ale Consiliului de Securitate ONU. Aceste din urmă instrumente recomandau adoptarea de către statele membre a unor planuri de acțiune.

Discursul domnului Viktor IANUKOVICI, Președintele Ucrainei.

Printre principalele idei ale intervenției sale în plenul Adunării menționăm:

- Ucraina își va îndeplini angajamentele față de Consiliul Europei înainte de a prelua Președinția Consiliului în mai 2011;
- Progresele înregistrate în privința respectării drepturilor cetățenilor au fost umbrite de instabilitatea coalițiilor guvernamentale, lucru ce nu a permis înfăptuirea reformelor;
- Îmbunătățirea relațiilor cu Federația Rusă nu este sinonimă cu reîntoarcerea la vechile riscuri, ci este legată de valorificarea unor noi oportunități care sunt în interesul ambelor părți;
- Semnarea unui Acord de împrumut cu Fondul Monetar Internațional nu va mai putea fi încheiat mai devreme de 2 sau 3 ani din cauza deficitului bugetar moștenit de la vechea administrație, care este estimat la un nivel superior celui înregistrat în Grecia;
- Consolidarea democrației în Ucraina poate fi înlesnită în contextul unui parteneriat cu Uniunea Europeană, Federația Rusă și Statele Unite.

Domnul **György Frunda** a menționat faptul că, în anii trecuți, reprezentanții minorităților naționale nu puteau fi aleși în Parlamentul ucrainean și în cadrul administrației publice locale. Îngrădirea drepturilor în materie de educație s-a manifestat prin reducerea numărului de clase în școlile cu predare în limba maternă, prin imposibilitatea opțiunii pentru limba maternă la examenele de admitere la facultate, folosirea limbii materne nefiind de asemenea permisă nici în relația cu autoritățile locale. În acest context, domnul Frunda l-a întrebat pe președintele ucrainean care sunt acțiunile pe care intenționează să le întreprindă Ucraina pentru rezolvarea acestei probleme.

În replică, **domnul Ianukovici** a menționat faptul că este vorba, într-adevăr, de încălcarea drepturilor mai multor minorități naționale. În momentul de față se pune problema recunoașterii atât a drepturilor comunității rusofone, cât și a persoanelor aparținând minorităților române, maghiare, tătare, precum și altor minorități. Este nevoie de o schimbare în sistemul de testare și despre recunoașterea egalității de șanse pentru copiii aparținând minorităților naționale, pentru a le permite acestora susținerea examenelor în limba pe care o vorbesc. În viitorul apropiat, urmează a fi adoptat un cadru legislativ, care să fie în concordanță cu Carta Europeană a limbilor minoritare și regionale, pe care Ucraina a ratificat-o de curând.

Comunicarea domnului Thorbjørn JAGLAND, Secretarul General al Consiliului Europei

Georgia: acțiunea Consiliului Europei nu a fost una eficientă în asistarea populației afectate de conflict, fapt generat în bună măsură de imposibilitatea accesului în zonele respective și de discuțiile pur procedurale cu privire la modalitățile de a raporta despre acțiunea umanitară în zonă.

Bosnia-Herțegovina: Acordul de la Dayton a fost un instrument care a avut la bază principii etnice, menit să pună capăt războiului, dar total inadecvat pentru a instaura un climat de pace durabilă, stabilitate și prosperitate. Constituția în vigoare conferă drepturi speciale celor care aparțin celor 3 națiuni constitutive, problema fiind legată de faptul că există 200.000 de cetățeni ai acestei țări care nu aparțin uneia dintre cele 3 națiuni constitutive.

Belarus: Deschiderea Punctului de informare al Consiliului Europei de la Minsk și etapa avansată de negocieri pentru aderarea la GRECO (Grupul Statelor împotriva Corupției) constituie progrese în relația cu această țară. Printre aspectele negative se numără condamnarea recentă a unor cetățeni beloruși la pedeapsa capitală. Scrisoarea Ministerului Afacerilor Externe din Belarus recunoaște nevoia de cooperare cu Consiliul Europei în privința moratoriului și, ulterior, abolirii pedepsei cu moartea.

Reforma Consiliului Europei: este nevoie de o repriorizare și concentrare a resurselor. În acest sens, din cele 130 de programe derulate anterior, în prezent mai sunt disponibile doar 37, pentru că este nevoie de programe mai puternice și mai eficiente. Va fi acordată o atenție specială activității Biroului Comisarului pentru Drepturile Omului, organelor de monitorizare, precum Comisia Europeană împotriva Intoleranței Rasiale și MONEYVAL (*Comisia de experți pentru evaluarea măsurilor de combatere a activității de spălare a banilor și a finanțării terorismului*).

Curtea Europeană a Drepturilor Omului: Acest organ jurisdicțional a devenit mai degrabă o instanță de prim grad, întrucât mulți cetățeni nu mai au încredere în propriul sistem de justiție. Aderarea Uniunii Europene la Convenția Europeană a Drepturilor Omului ar constitui o realizare remarcabilă pentru Consiliul Europei, pentru că s-ar institui un spațiu juridic comun pentru toate statele europene și pentru Uniunea Europeană, evitându-se astfel apariția unor noi linii de demarcație.

Domnul Titus Corlățean a relevat faptul că, deși necesară, reforma în curs în sistemul românesc de educație tinde să fie deturnată de la principiile consacrate la nivel european, precum autonomia universitară și

depolitizarea sistemului de educație. Având în vedere că acest proiect de lege a suscitat reacții ferme din partea profesorilor, studenților și a societății civile din țara noastră, domnul Corlățean a întrebat ce acțiuni intenționează să întreprindă Consiliul Europei în acest sens.

În replică, domnul **Jagland** a declarat că va da dovadă de prudență în cazul mai sus invocat. *Nu știu ce s-ar putea face în acest caz precis, dar țin să subliniez excelența instrumentelor pe care le are la dispoziție Consiliul Europei. Pilonii principali ai Consiliului Europei rămân pe mai departe democrația, statul de drept și drepturile omului. Educația și cultura rămân elemente centrale ale unor societăți democratice, susceptibile să favorizeze instaurarea statului de drept și respectarea drepturilor omului, a mai adăugat Secretarul general.*

Impactul crizei economice globale asupra migrației în Europa, raport al Comisiei pentru migrații, refugiați și populație

Domnul **Pedro AGRAMUNT FONT DE MORA (Spania, SOC)**, raportor, a menționat faptul că rata șomajului în rândul imigranților a fost dublă față de cea în cazul lucrătorilor indigeni. Creșterea șomajului a însemnat totodată și o intensificare a manifestărilor xenofobe, iar pentru combaterea acestui fenomen este nevoie de drepturi egale și plată egală în comparație cu cetățenii din țările de rezidență. Domnia sa a mai menționat faptul că este nevoie de o soluție realistă care să găsească un echilibru între imigrația în exces și cererea de forță de muncă.

Impactul social al crizei economice, raport al Comisiei pentru afaceri sociale, sănătate și familie

Doamna **Maria de Belém ROSEIRA (Portugalia, SOC)**, raportor, a declarat că rolul Consiliului Europei este de a se asigura că argumentele economice nu prevalează asupra statului de drept. *Europa trebuie să facă față provocărilor schimbărilor climatice, crizei energetice globale, crizei alimentare și impactului schimbărilor demografice asupra sistemului de asigurări sociale, a mai adăugat parlamentara portugheză.*

Femeile și criza economică și financiară, raport al Comisiei pentru egalitate de șanse între femei și bărbați

Doamna **Gisela WÜRM (Austria, SOC)**, raportor, a relevat că foarte puține femei au fost implicate în procesul de luare a deciziilor, fapt care a favorizat declanșarea crizei economice globale. În acest context, se impune o abordare din perspectiva egalității de gen în demersurile de reformare a instituțiilor financiare internaționale și a mecanismelor de reglementare și de supraveghere.

Investițiile în coeziunea familială, ca factor de dezvoltare în timp de criză, raport al Comisiei pentru afaceri sociale, sănătate și familie

Domnul **Luca VOLONTÈ (Italia, PPE/CD)**, raportor, a evidențiat faptul că promovarea familiei ar trebui să constituie o prioritate și ar putea fi un tampon pentru atenuarea șocurilor unor crize viitoare. Politicile favorabile familiei ar trebui percepute ca o investiție, pentru că acestea sprijină, atât relațiile intergeneraționale, cât și capitalul social al țării.

Alegerea unui judecător la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, din partea Ucrainei.

Dintre cele trei candidaturi depuse, cele mai multe voturi au fost obținute de doamna **Anna IUDKIVSKA**. Alegerea sa a fost considerată o surpriză, favorit fiind Serghei HOLOVATY, fost ministru al justiției și membru al Adunării parlamentare.

Prosperitatea, bunul public și bunăstarea: cum pot fi reconciliate într-o Europă în schimbare, raport al Comisiei pentru afaceri economice și dezvoltare.

Domnul **Konstantinos VRETTOS (Grecia, SOC)**, raportor, a menționat că bunăstarea economică presupune un mediu sănătos, un acces facil la educație și la serviciile de sănătate, un nivel scăzut al șomajului, un venit adecvat, un mediu de viață tolerant lipsit de discriminare, diversitate socială, o democrație stabilă în care fiecare cetățean să-și poată exprima în mod neîngrădit opiniile, accesul la informație, egalitate în fața legii și respectarea drepturilor omului.

Dezbateri de actualitate cu tema „Consecințele războiului dintre Rusia și Georgia”

Doamna **Heidi TAGLIAVINI**, *fost Șef al Misiunii internaționale de investigare a conflictului din Georgia*

- raportul redactat la finalul Misiunii internaționale din Georgia a fost transmis cu mai mult de 6 luni în urmă Consiliului Uniunii Europene;
- misiunea a urmărit stabilirea faptelor și relevanța lor din perspectiva dreptului internațional și umanitar;
- conflictul nu a avut doar o relevanță locală și regională, ci a avut impact și asupra arhitecturii de securitate europene;
- diplomația preventivă și gestionarea internațională a conflictului nu au avut succes, atât din cauza erodării treptate a parametrilor comuni negociați și conveniți anterior, cât și a nerespectării angajamentelor internaționale asumate;
- declanșarea războiului poate fi imputată ambelor părți: atât Georgiei, prin atacul din noaptea de 7 spre 8 august 2008 asupra trupelor de menținere a păcii din Tskinkvali, cât și Federației Ruse, dacă avem în vedere o serie de violări substanțiale ale dreptului internațional (acordarea cetățeniei ruse majorității populației din Abhazia și Osetia de Sud; acțiunea militară a Federației Ruse pe teritoriul georgian a depășit cu mult limitele unei apărări proporționale; recunoașterea celor două provincii ca state independente contravine dreptului internațional, întrucât încalcă integritatea teritorială și suveranitatea Georgiei);
- evenimentele din august 2008 au fost complicate de deciziile privind independența Kosovo și de recunoașterea sa internațională, precum și de promisiunea de a conferi Georgiei statutul de membru NATO, cu prilejul Reuniunii la nivel înalt a Alianței Nord-Atlantice din 2008 de la București;
- abordarea pasivă a procesului de pace din partea comunității internaționale în zonă: OSCE în Osetia de Sud și ONU în Abhazia;
- cultura politică a cooperării în Europa care s-a dezvoltat, începând cu anii '70 pe baza documentelor de referință ale OSCE și ale Consiliului Europei a avut de suferit, întrucât amenințarea și folosirea forței, precum și purificarea etnică au redevenit parte a realității politice.

Lordul **Donald ANDERSON (Marea Britanie, SOC)**, a precizat că ambele părți în conflict au acționat în mod inconștient și contrar dreptului internațional. Statutul incert al acestor entități cvasi-statale va reprezenta o sursă de instabilitate în regiune, iar conflictul ruso-georgian este o lecție pentru comunitatea internațională, care ar trebui să acorde o mai mare

atenție conflictelor înghețate. Pozițiile antagonice ale celor două părți sunt greu de reconciliat, atâta vreme cât Georgia nu va accepta atingerile aduse integrității sale teritoriale, iar Federația Rusă nu va fi de acord să se retragă și să recunoască o autonomie consolidată a celor două provincii.

Domnul **Petré TSISKARIȘVILI** (Georgia, PPE/CD) a reiterat faptul că raportul Misiunii internaționale a stabilit că nu a existat un genocid osetin pentru care să fie angajată răspunderea autorităților de la Tbilisi, de altfel unul dintre pretextele invocate de Federația Rusă pentru invadarea Georgiei. Dimpotrivă, am asistat la o campanie de epurare etnică a georgienilor în timpul și ulterior încetării ostilităților. La aproape doi ani de la conflict, Federația Rusă încă ocupă 20% din teritoriul Georgiei, iar etnicii georgieni sunt încă departe de casele lor, unde se construiesc baze militare rusești.

Domnul **Dmitri VIATKIN** (Federația Rusă, EDG) a menționat faptul că raportul recunoaște responsabilitatea comunității internaționale, dar totodată amintește precedentul recunoașterii internaționale a enclavei etnice sârbe Kosovo.

Pirateria – o infracțiune și o provocare la adresa democrațiilor, raport al Comisiei pentru afaceri politice

Domnul **Björn VON SYDOW** (Suedia, SOC), *președintele Comisiei pentru afaceri politice*, a prezentat raportul în numele doamnei Birgen KELEŞ (Turcia, SOC), raportor, care nu a putut participa la lucrările Adunării.

Domnia sa a relevat faptul că este nevoie de o politică cuprinzătoare care să combată cauzele pirateriei, de un angajament militar care să fie coordonat cu alți parteneri și de adoptarea unei legislații interne care să reglementeze combaterea activităților de piraterie.

Necesitatea unor măsuri legale suplimentare pentru combaterea pirateriei maritime, raport al Comisiei pentru afaceri juridice și drepturile omului.

Domnul **Serghei HOLOVATY** (Ucraina, ALDE), *raportor*, a declarat că printre măsurile pe care le consideră necesare pentru rezolvarea acestei probleme se numără: crearea unui tribunal internațional sau a unei instanțe *hibrid* care să aibă ca domeniu de competență judecarea persoanelor care sunt suspectate că ar fi comis acte de piraterie maritimă, încheierea unor acorduri internaționale între statele care investighează pirați, precum și îmbunătățirea legislației penale interne, în special prin

definirea infracțiunii de piraterie maritimă, termen nedefinit de Convenția Națiunilor Unite privind Dreptul Mării din 1982.

Raportul de activitate pe anul 2009 al domnului Thomas HAMMARBERG, Comisarul Consiliului Europei pentru Drepturile Omului

- Guvernele statelor membre ale CE trebuie să vegheze în continuare la respectarea drepturilor omului, îndeosebi prin adoptarea unor planuri naționale de implementare a drepturilor omului, care ar determina o reducere a cererilor adresate către Curtea Europeană a Drepturilor Omului;
- Criza economică afectează în mod vădit respectarea drepturilor omului, pe de o parte a celor de natură socială, iar pe de altă parte a celor care asigură protecția minorităților și a migranților de tendințele extremiste și xenofobe.

Domnul **Titus CORLĂȚEAN** a menționat că, în timpul sesiunii din aprilie 2009, a atras atenția asupra violării drepturilor omului comise împotriva manifestanților de către fostul regim comunist, ulterior alegerilor din 5 aprilie 2009, precum și asupra raportului care făcea referire la corectitudinea desfășurării alegerilor. În acest context, domnul Corlățean a întrebat care este stadiul anchetelor autorităților din Republica Moldova în privința atragerii răspunderii juridice a celor care se fac vinovați și care sunt măsurile pe care intenționează să le ia în acest sens Comisarul pentru drepturile omului.

În replică, domnul **Hammarberg** a declarat că a fost încurajată constituirea unei comisii de anchetă pentru investigarea faptelor. Potrivit domniei sale, comisia a fost înființată, iar membrii acesteia s-au deplasat Strasbourg pentru a discuta și conveni metodele la care ar trebui să recurgă în desfășurarea activității de anchetă. *De asemenea, în a doua parte a acestui an, reprezentanți ai Consiliului Europei urmează să se deplaseze la Chișinău pentru a evalua ultimele progrese înregistrate în investigarea acestor fapte*, a mai adăugat Comisarul pentru Drepturile Omului.

Respectarea obligațiilor și angajamentelor de către Muntenegru, raport al Comisiei de monitorizare

Domnul **Jean-Charles GARDETTO (Monaco, PPE/CD)**, raportor, a menționat că o parte dintre angajamentele asumate față de Consiliul Europei nu au fost implementate din cauza lipsei resurselor materiale și umane, subliniind totodată nevoia întăririi rolului Parlamentului,

îndeosebi în exercitarea funcțiilor de control parlamentar. Potrivit parlamentarului monegasc, din perspectiva respectării statului de drept, Muntenegru a înregistrat progrese importante în reformarea justiției, deficiențe fiind în special în ceea ce privește pregătirea magistraților la nivelul standardelor Consiliului Europei și rezultatele modeste obținute în activitatea de combatere a spălării banilor.

Domnul **Serghei HOLOVATY (Ucraina, ALDE)**, *coraportor*, a atras atenția asupra raportului de evaluare al Comisiei de la Veneția, potrivit căruia numirile la Curtea Supremă de Justiție sunt politizate, membrii Curții fiind numiți de către Parlament, la propunerea celor trei instituții politice cheie: președintele Republicii, primul-ministru și președintele Parlamentului. *De asemenea, Legea constituțională a Muntenegrului conține un articol, conform căruia reglementările care erau în vigoare înainte de dobândirea independenței pot fi încă aplicate, atâta vreme cât nu sunt în dezacord cu interesele naționale, ceea ce poate reprezenta premisa unei încălcări a drepturilor și libertăților cetățenilor*, a adăugat parlamentarul ucrainean.

Dezbaterile de urgență cu tema „Nevoia unei reforme urgente în Bosnia-Herțegovina”

Domnul **Kimmo SASI (Finlanda, PPE/CD)**, *coraportor*, a menționat faptul că, potrivit unui raport din 2005 al Comisiei de la Veneția, doar cetățenii care aparțineau celor 3 națiuni constitutive ale Federației puteau să candideze pentru alegerile prezidențiale, ceea ce constituie în mod vădit o încălcare a Convenției Europene a Drepturilor Omului. În ianuarie a.c., Adunarea a adoptat o Rezoluție și, ulterior, autoritățile de la Sarajevo au elaborat un plan de acțiune pentru modificarea Constituției și au creat un grup de lucru pentru convenirea modificărilor legii fundamentale, a cărui activitate a încetat la sfârșitul lunii martie a.c., fără a reuși să-și ducă la bun sfârșit mandatul.

Domnul **Andreas GROSS (Confederația Elvețiană, SOC)** a declarat faptul că Acordul de la Dayton a fost potrivit pentru a pune capăt războiului, dar a fost total inadecvat pentru a construi viitorul acestei țări, în special pentru că a conferit prea multe prerogative și pentru o perioadă prea îndelungată unei structuri autoritare. Într-un asemenea mediu, oamenii nu învață să își asume responsabilități, iar statele și entitățile cvasistatale bazate pe principii etnice nu au viitor, mai ales în acele zone unde diversitatea reprezintă o caracteristică principală.

Domnul **Bakir IZETBEGOVIĆ (Bosnia și Herțegovina, PPE/CD)**, a menționat că țara sa a fost sub un anumit protectorat al comunității internaționale vreme de 15 ani, fapt ce a favorizat pasivitatea și atrofierea

inițiativei locale. Este timpul ca arbitrul omnipotent din partea comunității internaționale să fie înlocuit cu mecanisme locale susceptibile să elimine în mod eficient potențialele blocaje și întârzieri. Schimbarea statutului Înaltului Reprezentant sau înlăturarea *sistemului Bonn* fără stabilirea unor mecanisme locale vor conduce la blocaje și la un posibil colaps al sistemului.

Domnul **Mladen IVANIĆ (Bosnia și Herțegovina, PPE/CD)**, a menționat faptul că bosniacii majoritari sprijină o țară unită, cu un singur președinte, un singur guvern și un singur parlament, în timp ce sârbii doresc menținerea Republicii Srpska, iar croații o a treia entitate. Situația actuală nu poate fi schimbată cu ușurință, întrucât este nevoie de timp pentru ca politicienii locali să înceapă să învețe să se comporte responsabil, poate o nouă generație de politicieni.

Dezbaterea de urgență cu tema „Situația din Belarus - evoluții recente”

Doamna **Sinikka HURSKAINEN (Finlanda, SOC)**, *raportor*, a declarat că procesul de integrare a Belarusului a debutat într-un context favorabil în anii '90, dar a fost suspendat în 1997, în urma unei crize constituționale și a unui referendum care nu erau în acord cu principiile de bază ale Consiliului Europei.

Aplicarea pedepsei capitale în cazul a doi condamnați, în martie a.c., denotă fără echivoc lipsa voinței Guvernului din Belarus de a se alinia unuia dintre principiile fundamentale ale Consiliului Europei – dreptul la viață, a mai adăugat președinta Delegației finlandeze.

Proiectul de rezoluție trece în revistă ultimele evoluții din Belarus, făcând referire la acțiunile de intimidare față de reprezentanții presei independente, ai societății civile și ai organizațiilor de opoziție, precum și hărțuirea membrilor Uniunii Polonezilor și încălcarea drepturilor acestora de asociere și de adunare.

Declarațiile autorităților de la Minsk, potrivit cărora doresc o abordare pragmatică în relația cu Consiliul Europei nu poate constitui o premisă validă, întrucât respectarea drepturilor omului este o condiție care excedă sfera negocierii.

Domnul **Alexandr IUȘKEVICI**, *Președintele Comisiei permanente pentru drepturile omului, relații naționale și mass-media a Camerei Reprezentanților din Belarus*, a relevat faptul că, în cadrul Legislativului de la Minsk, a fost creat un Grup de lucru privind pedeapsa capitală, care ar trebui să coopereze cu Consiliul Europei în vederea rezolvării acestei

probleme. De asemenea, în procesul de reformă electorală, Belarusul va coopera cu Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa.

Domnul **Anatoli LEBEDKO**, *Copreședinte al Comitetului Național al Forțelor Democratice Unite și Președinte al Partidului Civic Unit*, a evidențiat faptul că, potrivit unui sondaj recent, în cadrul căruia cetățenii au fost întrebați dacă preferă un sistem politic bazat pe democrație sau o „conducere fermă”, 54% dintre respondenți au fost în favoarea primei variante, pentru cea de-a doua exprimându-și opțiunea 27% dintre cei intervievați. De asemenea, susținerea pentru președintele Lukașenko se situează undeva la 37%, în timp ce 51% dintre cetățenii beloruși ar prefera un nou președinte.

La 20 de ani de la destrămarea Uniunii Sovietice, Belarusul încă folosește sistemul de vot sovietic, alegătorii necunoscând prenumele candidaților, iar membrii opoziției neavând candidați la alegeri decât în câteva circumscripții. Este esențială invitarea reprezentanților opoziției în grupurile de lucru comune care au ca mandat organizarea unor alegeri corecte și libere.

Discursul domnului Serghei LAVROV, ministrul rus al afacerilor externe

- *După căderea Zidului Berlinului, dispariția Pactului de la Varșovia și a URSS, se părea că omenirea va intra într-o nouă eră caracterizată prin deideologizarea relațiilor dintre state. A existat oportunitatea reală de a face din OSCE un simbol al unei adevărate unități europene, dar „Zidul Berlinului” nu a putut fi înlăturat și din conștiința oamenilor;*
- *Arhitectura europeană care ar fi trebuit să aducă fiecare stat, fără excepție, din zona euroatlantică într-o singură organizație bazată pe principii clare și obligatorii din punct de vedere juridic și care să furnizeze securitate globală, a eșuat;*
- *Principala problemă a fost că principiul indivizibilității securității proclamat de NATO la cel mai înalt nivel în anii '90 nu a fost transpus în dreptul internațional, nici în cadrul OSCE sau al altor formate;*
- *Inițiativa privind Tratatul de securitate europeană, prezentat de către Președintele Federației Ruse, Dmitri Medved, în iunie 2008, la Berlin, oferă o soluție simplă și clară problemei sistemice cu care se confruntă securitatea europeană, și anume transformarea principiului indivizibilității securității într-un principiu obligatoriu din punct de vedere juridic. Este singura cale de urmat și este nevoie de trecerea într-o nouă etapă care să pună capăt conceptului de **hard security**;*

- *Deși art. 1 al Statutului Consiliului Europei prevede că securitatea națională nu intră în competența organizației, totuși, în contextul globalizării și a noilor provocări apărute, conceptul de securitate a suferit o transformare calitativă. Nu mai este vorba de state inamice împotriva cărora trebuie create coalitii. Noile provocări și amenințări sunt reprezentate de problemele transfrontaliere, care nu pot fi abordate decât prin eforturile tuturor statelor în cadrul unei cooperări internaționale mai extinse pentru asigurarea securității personale. Problema nerezolvată a conceptului de hard security, reprezintă o relicvă a perioadei Războiului Rece, care a împietat asupra dezvoltării eficiente a unei asemenea cooperări;*
- *Structura paneuropeană a Consiliului Europei a fost creată și funcționează bine în sfera de soft security, care se referă la securitatea persoanei și la drepturile omului. O serie întreagă de Convenții europene au fost elaborate în cadrul organizației, care sunt obligatorii din punct de vedere juridic și formează un spațiu juridic comun pe continent, spre deosebire de documentele OSCE care au o valoare politică. Consiliul Europei contrastează cu sfera de hard security unde nu există cu adevărat o organizație cu personalitate juridică internațională. De ce nu am încuraja în contextul Procesului Corfu toate statele membre OSCE să adere la legislația Consiliului Europei? Este vorba practic despre a win-win situation;*
- *Activitățile Consiliului Europei în domeniul umanitar urmăresc asigurarea securității fiecărui european, concept înțeles în accepțiunea sa cea mai restrânsă. Cu cât economia este mai dezvoltată, cu atât cetățenii sunt mai protejați în plan social și au mai puține motive să recurgă la forță pentru a-și rezolva problemele;*
- *În acest context, Consiliul Europei poate fi considerat ca un pilon umanitar al noii arhitecturi de securitate europeană. Principala sarcină a Consiliului este să devină parte intrinsecă a unei soluții cuprinzătoare a problemei europene.*

Domnul **Ghiorghi GABAȘVILI (Georgia, PPE/CD)** a întrebat care va fi poziția Federației Ruse în diferendul cu Georgia, în condițiile în care autoritățile de la Moscova nu au de gând să respecte rezoluțiile Consiliului Europei și nimeni nu recunoaște ocuparea teritoriilor georgiene, în afară de Venezuela și Nauru.

În replică, domnul **LAVROV**, a spus că, deși independența Kosovo a fost recunoscută internațional, Federația Rusă nu făcut același lucru în privința Osetiei de Sud, tocmai pentru a respecta integritatea teritorială a Georgiei.

Președintele Georgiei a arătat o atitudine imperialistă față de minoritățile care locuiesc pe teritoriul său și și-a atacat propriii cetățenii pe timp de

noapte. Rusia a răspuns prin desfășurarea de forțe de menținere a păcii. Această acțiune nu a avut o miză geopolitică și a fost exclusiv menită să protejeze viața unor oameni. Consiliul Europei ar trebui să examineze situația acestor minorități, în contextul în care președintele georgian a refuzat să discute despre statutul acestora. Președintele Federației Ruse a recunoscut independența Osetiei de Sud și a Abhaziei, din rațiuni de securitate, a mai adăugat ministrul rus al afacerilor externe.

Implementarea eficientă a Convenției Europene a Drepturilor Omului – Procesul Interlaken, raport din partea Comisiei pentru afaceri juridice și drepturile omului

Dna Marie-Louise BEMELMANS-VIDEC (Olanda, PPE/CD), raportor, a subliniat faptul că Adunarea a recunoscut nevoia de a îmbunătăți eficiența căilor de atac interne, în special în acele state care au avut rezultate slabe în acest sens. *Este nevoie de un control mai eficient din partea Parlamentului, în condițiile în care o parte dintre hotărârile Curții nu sunt executate sau sunt executate cu întârziere într-un număr din ce în ce mai mare de state părți la Convenție, fapt ce pune în pericol viabilitatea întregului mecanism, a adăugat parlamentara olandeză.*

Dna Eveline WIDMER SCHLUMPF, Șefa Departamentului de Justiție și Poliție al Confederației Elvețiene

- Este nevoie de o jurisprudență consistentă și predictibilă a Curții din care să decurgă principii clare, precum principiul subsidiarității, menit să faciliteze recunoașterea de către statele membre a efectului *erga omnes*;
- O monitorizare eficientă de către Comitetul de Miniștri a executării hotărârilor Curții va ajuta la reducerea cazurilor repetitive;
- Interlaken poate reprezenta fundamentul unei reforme durabile a Curții, prin asigurarea unui echilibru între cererile depuse și cele judecate. Acest lucru trebuie realizat fără slăbirea protecției drepturilor omului în Europa.

D-nul senator **Titus Corlățean** a declarat că intrarea în vigoare a Protocolului nr. 14 este, fără îndoială, importantă, dar nu va rezolva decât o parte din problema eficacității Curții, pentru că partea cea mai importantă rămâne nerezolvată, și anume a doua parte a procedurii, cea care se desfășoară în fața Comitetului de Miniștri. Acesta din urmă este un organ politic, neavând competențe jurisdicționale, care exercită o presiune politică și care nu dispune de mijloace adecvate pentru impunerea executării hotărârilor. De asemenea, neexecutarea anumitor hotărâri ale CEDO este legată de influențele politice exercitate pe lângă aceasta. Curtea Europeană este alcătuită din judecători independenți care trebuie respectați și ale căror hotărâri trebuie executate, în caz contrar fiind

subminată eficacitatea și autoritatea acestui sistem și creându-se precedente pentru alte state membre. *Este nevoie de purtarea unui dialog politic pentru a evita atitudinile și declarațiile de natură să distrugă aceste mecanisme esențiale pentru garantarea respectării drepturilor fundamentale ale cetățenilor la nivel european, a mai adăugat domnul Corlățean.*

Alte activități ale membrilor delegației române

Domnul deputat Cezar Preda, președintele Delegației, a avut mai multe întreveneri pe parcursul sesiunii între care menționăm o întâlnire cu doamna Ana Guțu, președinta Delegației Parlamentului Republicii Moldova la A.P.C.E. și o întrevenerire cu domnul Jan Kleissen, director al Directoratului pentru drepturile omului al Consiliului Europei, candidat susținut de parlamentarii olandezi pentru postul de secretar general al Adunării Parlamentare a Consiliului Europei, pe care l-a asigurat de sprijinul său, semnând și o moțiune în acest sens.

Domnul senator Titus CORLĂȚEAN a înregistrat la secretariatul APCE o Declarație scrisă pe tema „**Situația minorității române din Serbia**”, în care sunt relevate aspectele legate de distincția artificială care se face între comunitatea română și cea a așa-numiților vlahi, în condițiile în care ambele comunități vorbesc limba română. Această diferențiere a condus practic la imposibilitatea vlahilor de a studia în limba maternă, în ciuda Rezoluției 1632 (2008) a APCE privind situația minorităților din Vojvodina și a Recomandării 1845 (2008). De asemenea în procesul actual de desemnare a reprezentanților consiliilor minorităților naționale această distincție este perpetuată de către sârbi, inclusiv prin exercitarea unor presiuni politice pentru influențarea rezultatului final al scrutinului. Declarația scrisă face apel către Adunare să solicite autorităților de la Belgrad luarea măsurilor necesare, care să fie în consonanță cu standardele europene, inclusiv prin respectarea drepturilor minorității române.

deputat **Cezar-Florin PREDA**, Președintele delegației

deputat **Adrian NĂSTASE**

senator **Titus CORLĂȚEAN**

senator **György FRUNDA**

senator **Cristian DAVID**

deputat **Mihai TUDOSE**

deputat **Iosif Veniamin BLAGA**